

VARNOST na CESTAH EU IN V SLOVENIJI

- STANJE IN IZZIVI -

Število umrlih v državah EU od leta 2001 naprej ter cilj do leta 2020

Vir: CARE (Eu road accidents database)

Iz nagovora EU Komisarke Violete Bulc, 21. septembra 2016 ob Evropskem dnevu brez smrtnih žrtev na cestah (The European Day Without a Road Death - EDWARD): „Evropske ceste dnevno zahtevajo 70 življenj in 370 hudo telesno poškodovanih, kar je preprosto nesprejemljivo in od nas vseh terja dodatne ukrepe in aktivnosti.“

Temu je sledil poziv ministrom za promet vseh držav članic EU in podpis Deklaracije iz Vallette (Malta, 29. marec 2017).

Od leta 2001-2015 se je število umrlih v EU zmanjšalo za 52% kar pomeni 51.5 umrlih na milijon prebivalcev (ZDA imajo 109 umrlih na milijon, povprečje v svetu je 174 umrlih na milijon prebivalcev). Kljub temu se na nivoju EU napredek v zasledovanju ciljev od leta 2013 – 2015 nekoliko zaustavlja, zato je potrebno trend preučiti in odreagirati s potrebnimi aktivnostmi.

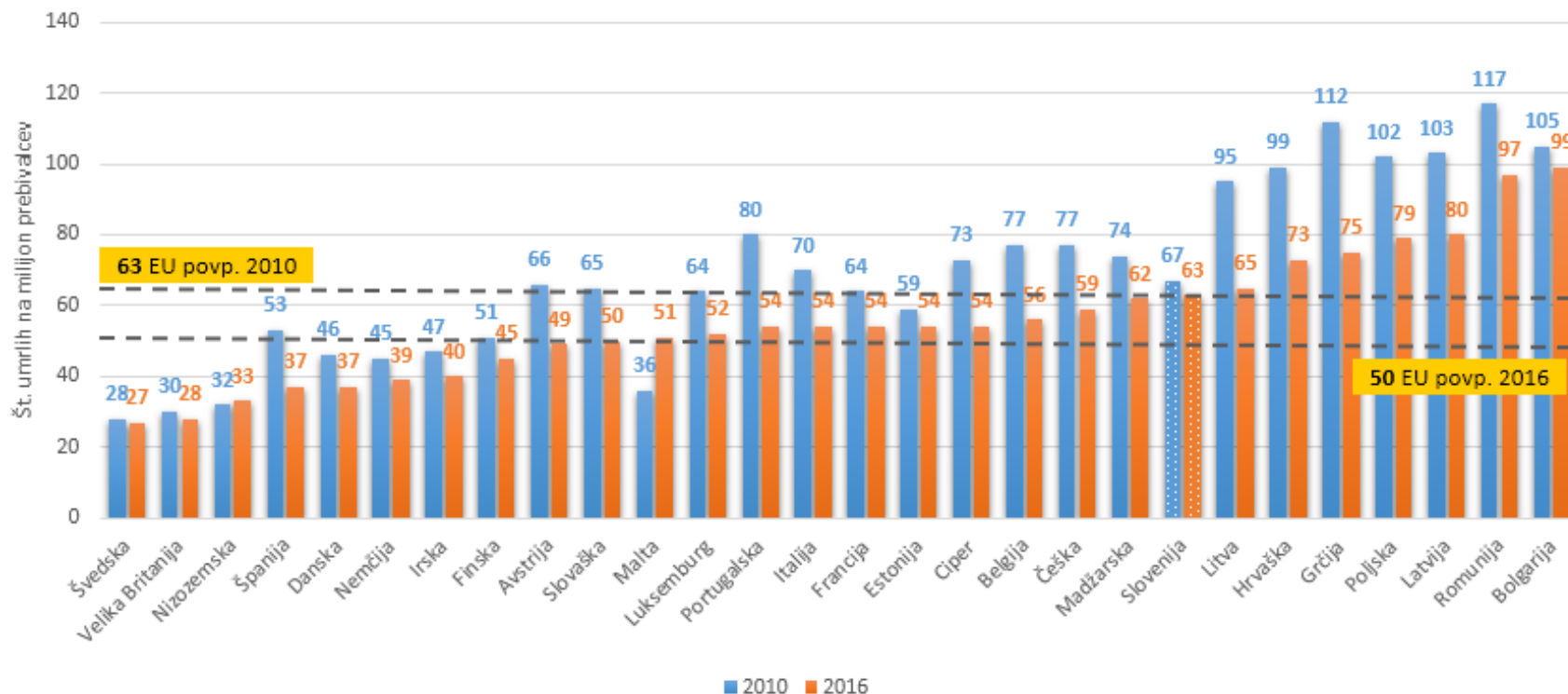
V letu 2016 je na evropskih cestah umrlo 25.500 oseb.

V letu 2001 (54.000 umrlih) je bil zastavljen cilj, da se število umrlih prepolovi do leta 2010. Cilj ni bil dosežen v celosti, saj se je število smrtnih žrtev zmanjšalo za 43 % - na 31.000 umrlih.

V novem Evropskem akcijskem programu za varnost v cestnem prometu za obdobje 2011–2020 je cilj ostal isti – do leta 2020 se mora število umrlih v prometnih nesrečah, glede na število iz leta 2010, prepoloviti – v letu 2020 ne sme umreti več kot 15.500 udeležencev cestnega prometa.

Število umrlih na milijon prebivalcev v državah EU v letih 2010 in 2016

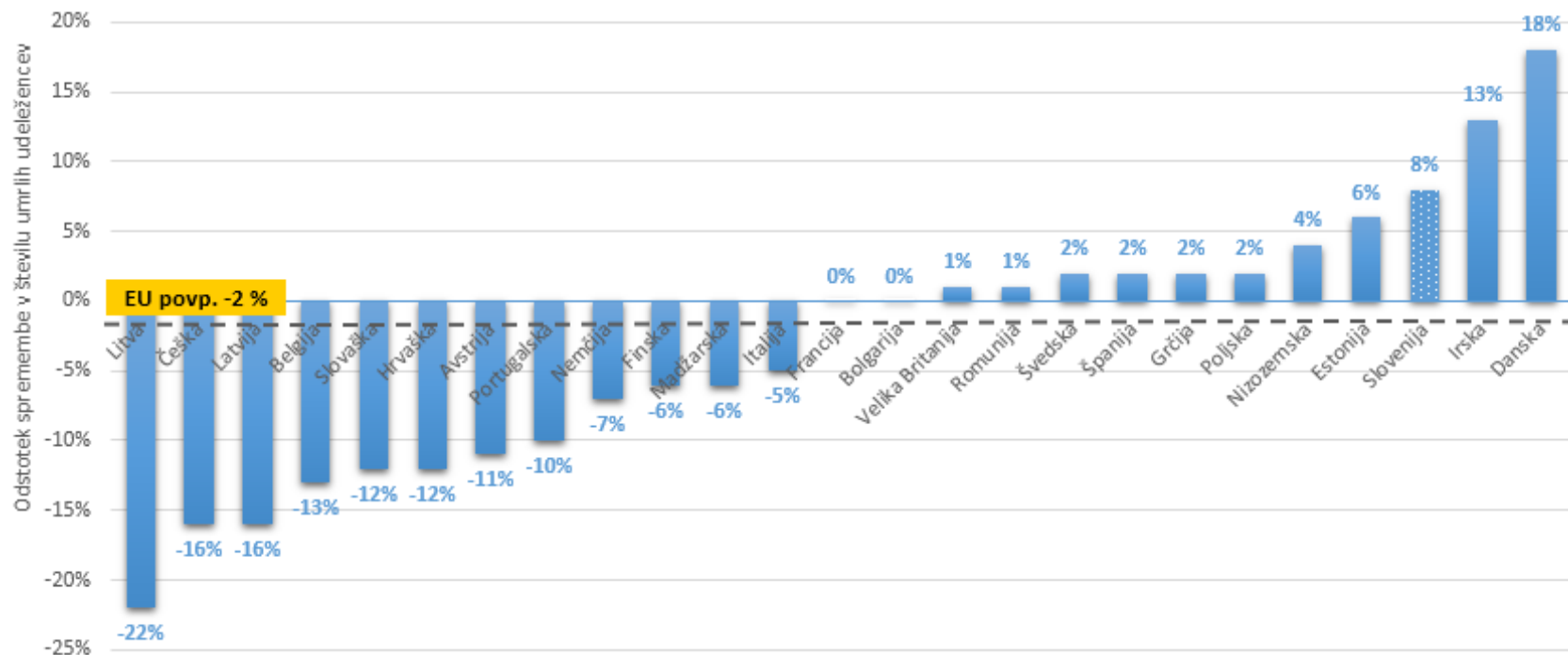

Statistični graf izkazuje število umrlih udeležencev na milijon prebivalcev. Med 28 državami EU v letu 2016 se je Slovenija uvrstila na 21 mesto. Po podatkih CARE je v državah EU v letu 2016 v povprečju umrlo 50 udeležencev na milijon prebivalcev, v Sloveniji 63.

Vir: CARE (Eu road accidents database)

Primerjava v skupne število umrlih v cestnem prometu med letoma 2015 in 2016 v državah EU

Vir: CARE (Eu road accidents database)

Ukrepe za izboljšanje stanja varnosti na cestah v letu 2016 v primerjavi z letom 2015 so v največji meri implementirali v;

- Litvi, kjer se je v letu 2016 zmanjšalo število umrlih v primerjavi z letom 2015 za 22 %.
- Češki in Latvija s 16 % izboljšanjem.

Države, ki se je število umrlim najbolj povečalo v letu 2016 v primerjavi z letom 2015 so:

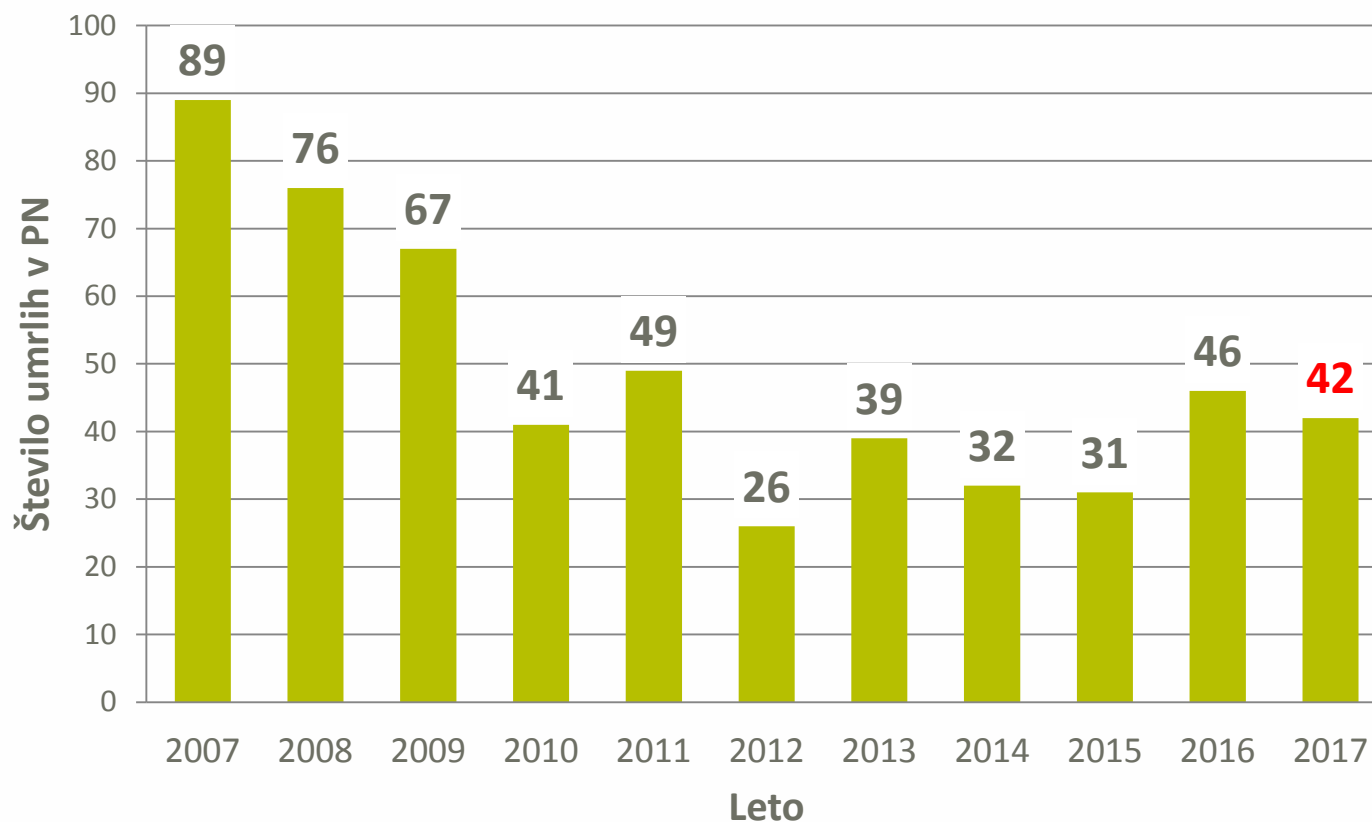
- Ciper za 18 %,
- Finska 13 % ter
- Slovenija za 8 %.

V državah EU je bilo v letu 2016 povprečno zmanjšanje števila umrlih za 2 %.

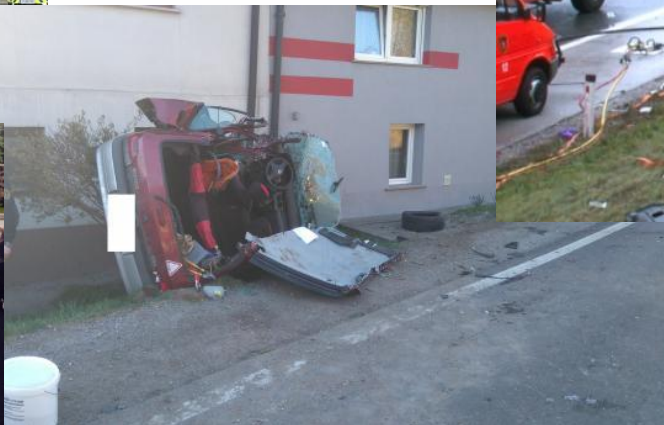

Statistika mrtvih v prometnih nesrečah: 2007 - 2017

1. januar do 14. maj

Ali se zavedamo posledic PN?

STATISTIKA SKRIVA NAŠA ŽIVLJENJA

❖ Peter – 24 let

❖ Tjaša – 21 let

❖ Nataša – 22 let

❖ Nika – 19 let

❖ Jože – 60 let

❖ Anja – 19 let

❖ Ingrid – 30 let

❖ Nejc – 17 let

❖ Patrik – 23 let

❖ Matic – 25 let

❖ Patricija – 18 let

❖ Adam – 5 mesecev

❖ Miha – 29 let

❖ Barbara – 24 let

❖ Jordan – 22 let

Zavod Varna pot: „Vsi smo odgovorni za večjo varnost!“

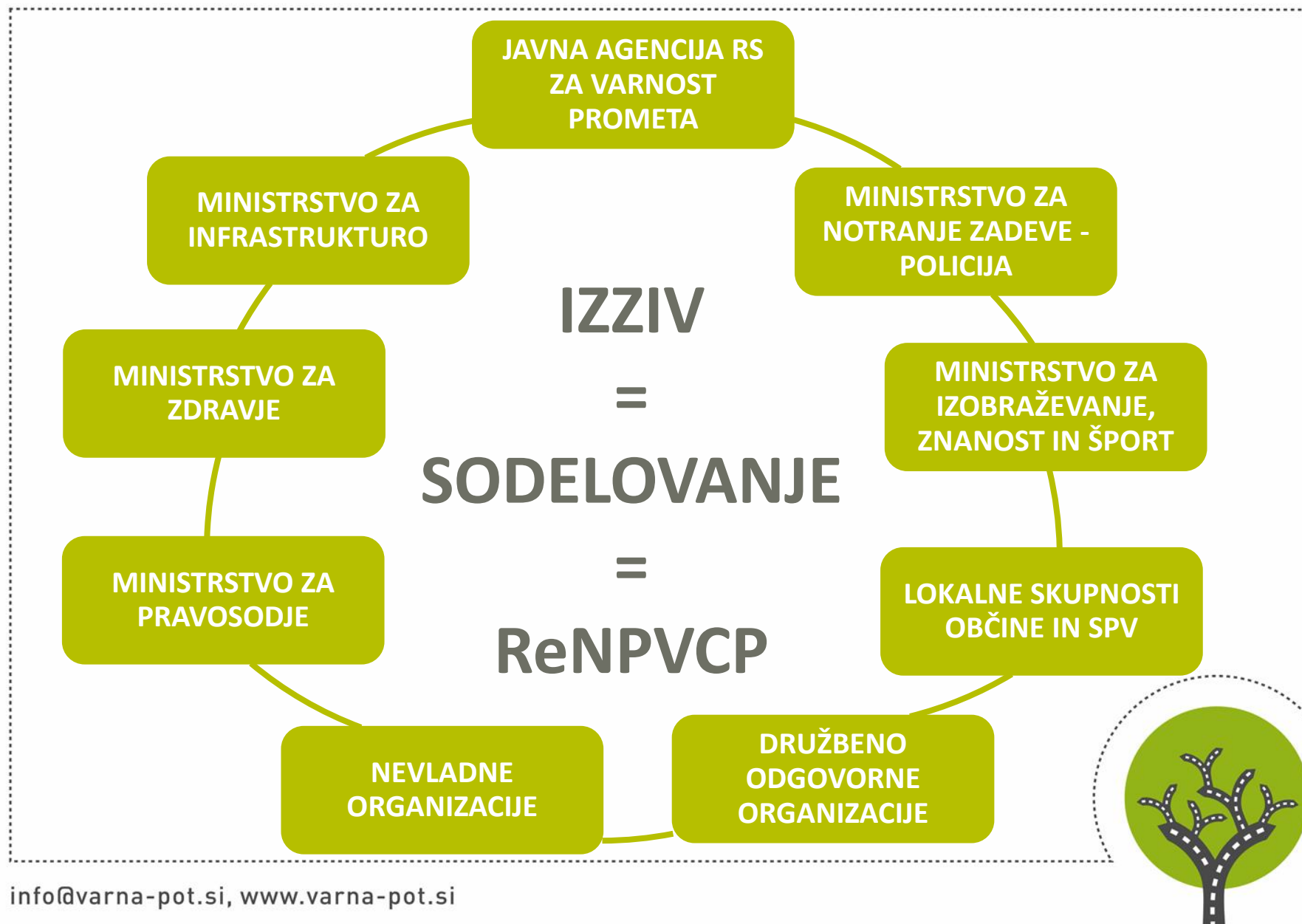
Vsi sistemski ukrepi, ki jih sprejme katerakoli vlada, bodo obrodili sadove v naši miselnosti in ravnanju šele čez čas. Vse pomanjkljivosti pa se bodo pokazale nemudoma - v povečanju števila umrlih in poškodovanih.

In če to drži, čemur smo žal priča tudi v Sloveniji, pomeni, da je pred političnim vprašanjem in odnosom osnovno civilizacijsko in človeško dejstvo: „Naredil bom vse, kar je v moji moči, da ne prizadenem sebe in drugih udeležencev v cestnem prometu!,,

Takrat politik postane jaz in jaz politik, oba pa bova danes in jutri morala priti v službo in domov.

Naš skupen interes pa bi moral biti želja, hotenje in standard, da smo varni udeleženci na cestah!

PREDLOGI DODATNIH AKTIVNOSTI

JAVNA AGENCIJA RS ZA VARNOST PROMETA

- Vodenje upravljanja varnosti cestnega prometa (management)
- Analiza vzrokov najhujših PN z vseh vidikov in ukrepi
 - Infrastruktura
 - Vozilo
 - Voznik
 - Od avtošole do psiholoških dejavnikov, socialno okolje...
- Krovni koordinator in promotor aktivnosti
- Meritve učinkovitosti ukrepov

MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

- Implementacija Deklaracije iz Vallete 2017
- Koordinacija, politična podpora programom
- Finančna stabilnost vladnih in nevladnih projektov
- Jasni, merljivi ukrepi in cilji
- Promocija omejitve hitrosti v urbanih delih na 30 km/h (spalne soseske, šole, vrtci...)
- Uvedba sodobnega IT nadzora

PREDLOGI DODATNIH AKTIVNOSTI

MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE - POLICIJA

- Sodobna IT oprema za nadzor, ki lahko nadomesti fizično prisotnost policistov (kamere rdeče luči, hitrost...)
- Ugotavljanje odgovornosti pri uporabi alkohola, prepovedanih substanc (socialno okolje – lokali...)

MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

- Dvig standardov NMP
- Podpora programov za žrtve prometnih nesreč in drugih deležnikov pri reševanju

PREDLOGI DODATNIH AKTIVNOSTI

MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE

- Hitri, učinkoviti ukrepi zoper odklonska ravnanja v CP
- Krajši sodni postopki
- Vključevanje svojcev v sodne postopke, pogovor s preiskovalnim sodnikom in javnim tožilcem

MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE , ZNANOST IN ŠPORT

- Omogočanje vključitve izobraževalnih vsebin v vrtcih, OŠ, srednjih šolah in na fakultetah

PREDLOGI DODATNIH AKTIVNOSTI

LOKALNE SKUPNOSTI OBČINE IN SPV

- Vključitev odgovornosti županov in občinskih organov za stanje PV na lokalni ravni
- Implementacija omejitev hitrosti (30 km/h)

NEVLADNE ORGANIZACIJE

- Strokovni kriteriji in merila za izvajanje programov ter njihova učinkovitost

DRUŽBENO ODGVORNE ORGANIZACIJE

- Podpora programom in projektom za zagotavljanje večje ozaveščenosti v CP

Slovenija je podpisnica Deklaracije iz Vallette

„Prometna varnost je deljena odgovornost grajena iz principa subsidiarnosti. To pomeni, da zahteva trdno in skupno zavezo institucij Evropske Unije, držav članic, lokalne oblasti, industrije ter tudi družbe.“

...

[Deklaracija iz Vallette](#), ki jo je predlagala komisarka mag. Violeta Bulc in so jo podpisali ministri za promet EU, med njimi tudi [minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič](#).

Za [Evropsko združenje žrtev prometnih nesreč \(FEVR\)](#) in [Zavod Varna pot](#) pa je Deklaracija iz Vallette osnovni in civilizacijski cilj našega poslanstva.

Povzetek Deklaracije iz Vallette

Predstavniki prometnih ministrstev članic Evropske Unije so na sestanku, ki se je odvijal 29. marca v Valletti ponovno potrdili zavezo k izboljšanju prometne varnosti.

Veliko število umrlih v prometnih nesrečah (26.100 smrti v EU v letu 2015) in huje poškodovanih predstavlja velik družbeni problem, saj pomeni ogromno človeškega trpljenja, hkrati pa tudi ekonomsko škodo - 50 milijard evrov letno naj bi bil strošek prometnih nesreč s smrtnim izidom, če vključimo še nesreče s hudimi poškodbami pa se ta strošek dvigne na 100 milijard evrov.

Uravnotežen in obetaven trend uresničevanja skupnega cilja – razpoloviti število smrtnih žrtev med 2010 in 2020, ki ga je potrdila Komisija EU v letu 2010 se je v zadnjih letih žal ustavil. Še posebno skrb vzbujajoča je statistika umrlih med pešci in kolesarji. Zastavljeni cilj je zato postal ekstremno zahteven ter težko uresničljiv. K dosegu cilja pa lahko pripomore samo še dodaten trud posameznih članic.

Povzetek Deklaracije iz Vallette

Prometna ministrstva članic EU so se z Deklaracijo zavezala k/h:

- ✓ izvajanju predvidenih in vpeljevanju novih aktivnosti, ki bodo pripomogle k razpolovitvi števila umrlih na cestah EU do leta 2020;
- ✓ izboljšanju **sodelovanja med državami članicami in vključevanju drugih deležnikov** v proces sodelovanja,
- ✓ upoštevanju **kolesarjev in pešcev** pri načrtovanju mobilnosti, varnostnih politik, ukrepov ter primerne infrastrukture;
- ✓ razvoju varnejše cestne infrastrukture;
- ✓ razširitvi in vključitvi **omejitve hitrosti (30 km/h)**
- ✓ razširitvi uporabe sistema **e-Call in zagotoviti krajši čas reševanja**;
- ✓ spodbujanju **raziskav in analiz podatkov PN** za prepoznavanje prioriternih področij za intervencijo;
- ✓ nadaljevanju nalog za doseganje cilja zmanjšanja smrtnih žrtev do 2020 ter izvajanju nalog za zmanjšanje števila huje poškodovanih ter poročanje zanesljivih in primerljivih podatkov;

Povzetek Deklaracije iz Vallette

Prometna ministrstva članic EU so se z Deklaracijo zavezala k/h:

- ✓ postavitvi cilja **razpoloviti število huje poškodovanih** v EU do leta 2030
- ✓ razvoju nadaljnjih **ukrepov**, ki **žrtvam prometnih nesreč zagotavljajo celostno oskrbo**, hitro rehabilitacijo in vključevanje v socialno življenje, v sodelovanju z organizacijami, ki zagovarjajo pravice žrtev prometnih nesreč;
- ✓ uveljavljanju **pravil** in podpori organov pregona s sodelovanjem in **izmenjavo primerov dobrih praks** (hitrosti, alkohol, droge, telefoni, neuporaba varnostnih mehanizmov - poseben poudarek na **preventivnih napravah** (alkoholne ključavnice...) in **tehničnih podpornih sistemih**;
- ✓ **delovanju v mednarodnih organizacijah** na področju prom. preventive
- ✓ zagotavljanju **financiranja prometno-varnostnih aktivnosti, programov in raziskav**
- ✓ **promociji širše evropske prometno-varnostne kulture**,
- ✓ **podpori uvajanja združljivih in povezanih in avtomatiziranih vozil** z dokazanimi varnostnimi prednostmi.

ZAVOD VARNA POT

Za večjo varnost na cestah.

Fédération Européenne des Victimes de la Route
European Federation of Road Traffic Victims

info@varna-pot.si, www.varna-pot.si

Hvala za vašo pozornost
in **VARNO POT!**

Varna pot

